

**CONCURSUL NAȚIONAL PENTRU ELEVII DIN MEDIUL RURAL
UNIVERSUL CUNOAȘTERII PRIN LECTURĂ
Etapa județeană
25 aprilie 2026
Clasa a V-a**

- **Timpul de lucru: 2 ore.**
- **Toate subiectele sunt obligatorii. Rezolvarea subiectelor va fi redactată pe foaia de concurs.**
- **Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Punctaj maxim: 100 de puncte**

Partea I

20 de puncte

Citește cu atenție textul următor, apoi scrie răspunsul la fiecare dintre cerințele date.

Delta, după câte știu, seamănă cu lacul cel cenușiu, unde pelicanul bătrân stă toată ziua grav, așteptând un fotograf. Ca să-i iasă poza bine, nici nu se mișcă din loc. Și ține și-un pește-n cioc. Dar, râdea un guguștiuc, cică peștele-i de cauciuc! Aici, în deltă, vedeți, pe lângă foarte mulți pelicani, mai există și lișițe, nagâți și cormorani. O, aici sunt toate păsările de pe pământ (dacă nu și ceva în plus, adică păsările din Luna de sus). S-au adunat în aceste locuri pline de vrajă, ca să facă plajă. Eu mai cred că ele bat mările și poienile până aici și ca să-și arate penele. Pentru că, anual, în Delta Dunării se deschide, pentru o lună și jumătate, *Expoziția păsărilor neîmpăiate*. Nu vedeți că toate au sprâncenele și penele care mai de care mai frumos colorate? Unele și le vopsesc cu verdeață de alge din fluviul Gange, altele cu untură de crocodil din Nil sau mai știu eu cu ce boia din Africa. După aceea își lustruiesc penele cu un pluș și își fac ciocul cu ruj. Bineînțeles, la sfârșitul sezonului pasărea cea mai frumoasă primește premiu o broască-țestoasă.

Intrăm acum într-o pădure unde nu cresc mure. Copacilor înalți, care au în vârful un pământ, li se spune în limba deltei *stuf*. În fiecare dimineață, aici e raiul puiilor de rață, de nagâț și de bătlan. Trestie le țin loc de tobogan. Se suie unul în capul altuia până când ultimul ajunge în vârful trestiei, cea mai înaltă, și de-acolo alt pui îi dă brânci în baltă. Acolo încep să bea apă – nu ca să se înece, ci așa, le place, că e rece. Să știți: păsările astea toate știu de mici să înoate. Cineva spunea un lucru nou: că ele ar învăța să înoate chiar în ou. Cică în fiecare găoace cartea de citire zace. Când puiul de rață învață pe de rost totul, sparge coaja cu ciocul. Și cât e el de pui toată balta e a lui.

Ce să vă mai spui? Apa asta, pe care plutește plaurul, e scumpă ca aurul. În primul rând, e dulce, de la cercul de la suprafață rotund și până la ierburile de la fund. Și apa dulce mult aduce. Unde mai pui aceste păsări și acești pui, acești pești, de care nu ai loc să te-nvârtești; și acești brotaci care scot limba la fluturi și la gândaci! Vedeți stuful că-și scutură pământul? Ei, aflați că eu, cu o șmecherie, pot scoate din stuf hârtie. C-am aflat că-n fiecare trestie ce se leagănă peste mâl stau coli de hârtie sul. Dacă ești scriitor, ești fericit: cu o trestie de-asta te-ai pricopsit. Scoți tot papirusul din ea seara, și trestia se umple la loc dimineața. Pe o trestie de-asta îți poți mângâli, cum vrei, toată viața.

Marin Sorescu, *De-a Delta Dunării*

1. Transcrie, din text, o structură care evidențiază timpul acțiunii și o structură care evidențiază locul acțiunii. **4 puncte**
2. Notează, din primul paragraf al textului, un epitet și o personificare. **4 puncte**

3. Transcrie enunțurile următoare în ordinea apariției lor în textul citat. **4 puncte**
- Vedeți stuful că-și scutură pământul?
  - S-au adunat în aceste locuri pline de vrajă, ca să facă plajă.
  - Să știți: păsările astea toate știu de mici să înoate.
  - Cică în fiecare găoace cartea de citire zace.
4. Explică, în minimum 30 de cuvinte, semnificația enunțului: *Apa asta, pe care plutește plaurul, e scumpă ca aurul.* **4 puncte**
5. Descrie, în 30-50 de cuvinte, frumusețea păsărilor din Delta Dunării, așa cum se desprinde din textul dat. **4 puncte**

Partea a II-a

20 de puncte

Citește cu atenție textul următor, apoi scrie răspunsul la fiecare dintre cerințele date.

Cel mai mare ținut mlăștinos din Europa, cuprinzând una dintre cele mai mari întinderi de stufăriș din lume, Delta Dunării este dominată de stuful care formează insule fixe sau plutitoare de vegetație (plauri). Acestuia i se adaugă alte plante riverane și de plaur: papura, feriga de apă, măcrișul, izmabroaștei, cucuta-de-apă, rogozul, menta, troscotul, salcia pitică. Suprafețele nisipoase ale Deltei sunt acoperite cu iarbă și alte specii de stepă: salcia albă, plopul, arinul, frasinul, pădurile combinate de pe grinduri. Luciul apei este populat de nenumărate specii de plante cu frunze plutitoare: nufărul alb, nufărul galben, iarba-broaștei, ciulinele-de-apă, limba-apei, rizacul, cornacul, cosorul.

În Deltă trăiesc peste 110 specii de pești, dintre care 75 de specii de apă dulce. Un loc aparte printre peștii Deltei Dunării îl ocupă sturionii marini: păstrugă, morun, nisetru, de la care provin icrele negre (caviarul), precum și sturionii de apă dulce: cega și viza. Dintre peștii migratori, cel mai important este scrumbia. Somnul este cel mai mare pește care trăiește în apele dulci din România, în Deltă recordul fiind de 400 de kg. La șalău, recordul este de 21 de kg. Alți pești foarte apreciați de pescari sunt: știuca, șalăul, crapul, carasul, caracuda, avatul, bibanul, roșioara, plătica, linul. În lacurile Deltei se poate pescui știuca și biban, crap, somn, șalău, caras etc. [...] Sectorul marin adăpostește majoritar morun și nisetru, precum și scrumbia de Dunăre.

Flora și fauna – Razim – Sinoe, www.razim-sinoe.ro

- Notează, pe baza informațiilor din text, două specii de stepă specifice suprafețelor nisipoase ale Deltei. **4 puncte**
- Scrie, într-un enunț, ce formează stuful în Deltă. **4 puncte**
- Precizează, într-un enunț, de ce sunt importanți sturionii marini. **4 puncte**
- Scrie, pe foaia de concurs, litera în dreptul căreia este menționată varianta care conține informația corectă, conform textului dat: **4 puncte**
  - Știuca este cel mai mare pește care trăiește în apele dulci din România.
  - Morunul, nisetrul și scrumbia de Dunăre trăiesc în apele dulci.
  - Nufărul galben este o specie de plantă cu frunze plutitoare.
- Prezintă, în 30-50 de cuvinte, ce îi atrage pe pescari în Delta Dunării. **4 puncte**

Partea a III-a

50 de puncte

- Menționează un element de conținut comun celor două texte, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **5 puncte**
- Transcrie, din textul citat în Partea I, cinci cuvinte din câmpul lexical al păsărilor. **5 puncte**
- Precizează, într-un enunț, tipul textului citat în Partea a II-a și scopul scrierii acestuia. **5 puncte**
- Explică, într-un enunț, semnificația secvenței: *Cică în fiecare găoace cartea de citire zace.* **5 puncte**
- Exprimă-ți opinia, într-un text de 80-100 de cuvinte, despre importanța Deltei Dunării, raportându-te la ambele texte. **15 puncte**
- Redactează o compunere narativă, de minimum 150 de cuvinte, în care să relatezi o întâmplare imaginară petrecută în Delta Dunării. **15 puncte**

Notă! În cazul cerințelor care solicită formularea răspunsurilor sub formă de enunț sau de text, se vor puncta conținutul și redactarea răspunsului (registru de comunicare, stilul și vocabularul adecvate; coerența textului; respectarea normelor de ortografie și de punctuație).